

Budapest virágváros

Évente százmillió forintért vásárol virágot a főváros

Talán sehol nincs olyan kultúra a virágok az európai nagyvárosokban, mint Budapesten. Itt pompázik nyáron a legtöbb virág: több mint százmillió virágpalántát ültetnek ki a főváros parkjaiba, tereibe nyaranta. Hogy e zord téli időben éppen erről beszélgetünk Kiacz Györggyel, a Fővárosi Kertészeti Vállalat főmérnökével, azt a felkészülés és a tervezés teszi időszerűvé. Jóleső érzés virágról, parkokról, sétányokról beszélgetni, míg kint fagypontra van a hőmérő.

700 park 800 hektáron

A város zöldterületének kettős funkciója van: egészségügyi és esztétikai. Az utóbbi szoros kapcsolatban van az építéssel: egy-egy tér, park kialakítása termésvetési munka, csak hogy itt az építési anyag élő. Emiatt hatásmúlásával is: évszakokkal, nyarakkal, telekkel.

— Budapestnek 700 parkja van — mondja a fiatal főmérnök. — Összterületük nyolcmillió négyszázötven négyzetméter, azaz 800 hektár. Ennek 85 százaléka belterjesen kezelt terület. Ezenkívül persze vannak még zöldterületek számító egyéb területek: gyógyfürdők parkjai, kórházak kertjei, erdők, házikertek.

A főváros területének nagyságához aránytalanul ez elegendő is lenne, de mégsem így áll a helyzet, mert a parkok, zöldterületek egyenlőtlen elosztása miatt, az V., a VI., VII. és VIII. kerületben kevés a park, s lehetőség sincs a zöldterületek növelésére.

— A VIII. kerület kivételével — fűzi hozzá a főmérnök. — Ott ugyanis a Baross utca, az Üllői út és az Illés utca által határolt területen új, korszerű városrészt alakítanak ki, nagy zöld területekkel. Ez az első eset, hogy régi lakónegyedek szanálásával létesítenek zöld területet Budapesten.

Budán természetesen jobb a helyzet, ott beékelődtek a zöldterületek a város szívébe.

Aminek nincs gozdója

A Fővárosi Kertészeti Vállalatnak négy profilja van, tájékoztató a főmérnök. Ezek közül legjelentősebb a zöldövezetek fenntartása. Erre évente 45 millió forintot költenek. A parképítési költségek évi összege 40 millió. Növénytermesztésre 15 milliót fordítanak, míg a dísznövényértékesítésből 45 millió forint hasznot húz a kertészeti vállalat.

Budapestet nemcsak azért lehet virágvárosnak nevezni, mert rengeteg virágot ültetünk tereire, parkjaiba, hanem azért is, mert lakossága kedveli a virágot, a dísznövényeket és ezekből rengeteget vásárol. Névnepokra, ünnepekre, évfordulókra milliós tételekben fogynak egyes virágok az üzletekben.

— Annak ellenére, hogy sok a park, sok a virág, a legnagyobb probléma a levegő szennyezettsége, ami a helytelen ipartelepítés és a korszerűtlen fűtési technika következménye. A zöldterületeknek levegőtisztító hatásuk van, tehát egészségi okokból szükség van még több zöldterületre. Ehhez azonban anyag kell: fa, cserje. Eddig senki sem tervezte meg a leendő parkok számára a szükséges faanyagot. Ennek nincs gazdája. Pedig anyag nélkül nem lehet építeni.

A fővárosi kertészetnek nincs főhatósága. Az EM-hez csak szakigazgatásilag tartozik, a Földművelésügyi Minisztériummal nincs kapcsolata, a közvetlen felügyeletet a fővárosi tanács gyakorolja felette. Nincs tehát gazdája a tervezésnek.

— Mi megpróbáltunk házi megoldással segíteni ezen a bajon, és Dunabogdányban százholdas területen faiskolát létesítettünk. Így remény van arra, hogy Budapest fa- és cserjeszükségletét a dunabogdányi faiskola megoldja. Itt nemcsak csemetéket nevelünk, hiszen a csemete kiültetés nem sok haszonnal jár. Nyolc-tízéves fákat is a csemeték mellett. Ezeket gyöker-

metesszel kezeljük és sorfának ültetjük ki. Egy-egy újonnan létesített parkba is mindjárt árnyas helyeket tudunk varázsolni.

Milyen a korszerű park

A fővárosi kertészet azonban nem elég erős anyagilag az ilyen országos feladatok megoldásához. Budapestnek tízezer fát tud adni évente. De több kellene, sokkal több. S helyes lenne, ha gazdája lenne ennek a feladatnak és országos szinten is foglalkozna vele valaki. Az ország zöldterületének, parkjainak fával, cserjékkel való ellátását előre meg kellene tervezni, hiszen az élő növényzetet nem lehet máról holnapra előállítani, mint a cementet.

— A cserjéknek, fáknek, dísznövényeknek egyre nagyobb szerepük lesz a jövő parkosításában — meséli nagy lelkesedéssel a főmérnök, aki nemcsak a virágok, fák kiváló ismerője, de mint parktervező is tekintély. — Előtérbe kerül lassan nálunk is a gépi művelés, ami magával hozza a virágterületek csökkenését. A korszerű park külföldön: nagy gyepszőnyeg, faszor, néhány pad, s kevés, vagyis kevesebb virág. A virágos park sok kézimunkát igényel és költséges. Nálunk például egy-egy virágváza fenntartása évente 600 forintba kerül. Kora tavasztól késő őszi virágzik, áprilistól a fagyokig cserélik benne a különböző virágokat.

Szépek ezek a város köreit, getegében, a tereken, s parkok mentén elhelyezett virágvázak, de meg kell fontolni, hogy érdemes-e rájuk ilyen nagy összeget fordítani.

Minta-játszótér és egyéb

A tavaszról, a nyárról, virágokról, parkokról és játszóterekről beszélgetünk a tél kelles közepén. A tervek már elkészültek, a virágpalánták üvegházban várják a kikeletet. A Margitszigeten tavaly felújították a rózsakertet. Az új rózsakertnek nagy sikere volt. A vállalat 750 ezer négyszázötven négyzetméteren végzett fűmagterítést.

— Felújítjuk a Főti, a Teleki és a Kulich Gyula téren levő gyermekjátszótereket, mert ez is hozzánk tartozik. A Diószegi úton minta-játszóteret létesítünk, felújítunk ezenkívül sok játszószeret, csúszdát, mászórudat, többféle wirronokat teszünk ki. A Diószegi úti minta-játszóteren építünk vécét, esőtetőt, lesz egy kis büféház, vetítőberendezés. Három részre osztjuk, korcsoportonként, a kicsiknek, a tízéveseknek, s a nagyobbacska fiúknak külön játszóterük lesz. Ezek építéséhez társadalmi munkát is igénybe kell vennünk, a Hazafias Népfront is segítségünkre sietett.

A Margitszigeten, a Rózsakerttől délre háromhektáros területen automata öntözőberendezést létesítenek. Üzembe helyezésekor a földbe süllyesztett szórófejek kiemelkednek és egy gombnyomásra esőt permeteznek. A nyár folyamán még következő tíz hektáron létesítenek majd ilyen automata öntözőberendezést, hazai szórófejekkel a Nagyszálló környékén, továbbá a Vérmezőn, a Horváthkerten és a Kun Béla téren.

Vandál pusztítások

A parkok, terek díszítésébe bevonták a műköveket is. Korszerű kis architektúrákat dolgoznak ki, virágtartókat, madáretetőket; ilyen műköből készítik majd a parkok tilalmi táblái helyett a figyelmeztető figurákat. Felújítják még a Szabadság téri és a Perc közti parkot és tervezik az új lakótelepek zöldterületeinek felfrissítését.

— A legnagyobb probléma a parkok védelme, s ezt szóvá kell tenni. Vandál módon pusztítják a parkokat, sokszor előfordul, hogy munkájuk, feladatuk teljesítése közben a parköröket is megverik. A Köztársaság téren új játékszereket akartunk felállítani, s kivittünk oda a már felállításra elkészített ilyen

anyagot. Az éjszaka folyamán szétszabdalták, használhatatlanná tették ismeretlen emberek. Előfordul, hogy kivágják a 30 éves fákat is. Száz forint a büntetés ilyen esetben. Nagyobb segítséget várunk a hatóságoktól és szigorúbb intézkedéseket.

Nemrég pályázatot hirdettek korszerű kerti padokra. A díjnyertes padokat máris gyártják. A régi kővázas padok nem voltak megfelelőek, s eléggé kényelmetlenek is. Az új vasvázas kerti padokból ezer darabot már felállítottak, ez évben újabb ezer ilyen pad kerül a parkokba, terekre. Ezenkívül új, korszerű madáretetők és szemétkosarak.

— Még egy kérdés — tekintek ki az ablakon a havas Szabadság-hegy felé. — Budapest mennyi virágot vásárol évente? Van erre valamilyen adat?

— A mi vállalatunk 45 milliót forgalmaznak. De ha ehhez hozzávesszük a tsz-üzletek forgalmát és a piaci virágkereskedelemét, kijön talán a százmillió forint is.

Nem is lehetnek rosszabb ezek a pesti emberek, ha ennyire szeretik a virágot...

Illés Sándor